

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (Ν.Σ.) ΚΟΖΑΝΗΣ

ΘΕΜΑ: Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (Ε.Α.Π.)
Ν.Κοζάνης 2012-2016, στα πλαίσια του Τέλους
Ανάπτυξης

Κείμενο Διαβούλευσης

Κοζάνη, 12/07/2010

Γενικά

Το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (Ε.Α.Π.), γνωστό ως Τοπικός Πόρος Ανάπτυξης, συντάσσεται με πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Ν.Α.) Κοζάνης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4 της εφαρμοστικής Υπουργικής Απόφασης.

Προς το σκοπό αυτό η Ν.Α. Κοζάνης ξεκινάει μία συγκεκριμένη διαδικασία διαβούλευσης έτσι ώστε, κατά τη σύνταξή του, να δοθεί η δυνατότητα ενεργού συμμετοχής του συνόλου της εταιρικής σχέσης του Νομού Κοζάνης προκειμένου, το νέο Ε.Α.Π. να είναι ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο και να απαντά στα προβλήματα και στις δυνατότητες του τόπου μας, συνεισφέροντας στη νέα προοπτική του.

Πρώτο βήμα της παραπάνω διαδικασίας αποτελεί η διατύπωση αρχικών σκέψεων για τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του νέου προγράμματος, που θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και εφαρμογή του.

Το Ε.Α.Π. δεν αποτελεί τη μόνη στρατηγική

Το Ε.Α.Π. αποτελεί τμήμα μίας συνολικής προσπάθειας και στόχευσης με κύριες συνιστώσες:

- α. Το Σύμφωνο Συνεργασίας – Συνύπαρξης της ΔΕΗ με την τοπική κοινωνία.
- β. Τη στήριξη της επιχειρηματικότητας σε σχέση με τη ΔΕΗ.
- γ. Την έρευνα για τις σχέσεις των Οργανισμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τις τοπικές κοινωνίες, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με σκοπό τη διαμόρφωση «τεκμηριωμένης άποψης».
- δ. Το ΠΕΠ Δυτ. Μακεδονίας 2007-2013 και ο ευρύτερος αναπτυξιακός σχεδιασμός.
- ε. Τον εγκεκριμένο χωροταξικό σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και πιο ειδικά το τμήμα που αφορά στο Νομό Κοζάνης.
- στ. Το περιεχόμενο των Χωροταξικών Σχεδίων για τη βιομηχανία, τον τουρισμό και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.). μέχρι την τυχόν αναθεώρησή τους.

Για το σχεδιασμό του Ε.Α.Π. θα ληφθούν υπόψη:

- α. Τα συμπεράσματα και η εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του αντίστοιχου προγράμματος για την περίοδο 2002-2006 και 2007-2011 που βρίσκεται σε εξέλιξη, σε συνδυασμό με τη νέα διεθνή αλλά κυρίως τοπική οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα.
- β. Τα αποτελέσματα του αναπτυξιακού σχεδιασμού που υλοποιήθηκε στο Ν. Κοζάνης κατά την τρίτη προγραμματική περίοδο.
- γ. Η συμπληρωματικότητα του προγράμματος με άλλα προγράμματα που υλοποιούνται ή σχεδιάζονται και αφορούν στο Νομό Κοζάνης π.χ. ΕΠΑΔΥΜ, ΠΕΠ Δυτ. Μακεδονίας 2007-2013, Επιχειρησιακά Προγράμματα Υπουργείων, προγράμματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λπ.

Το Ε.Α.Π. θα πρέπει να συνδράμει κατά το μερίδιο που του αναλογεί:

- α. Στις ανάγκες, στις προκλήσεις και στις προοπτικές του Ν. Κοζάνης, όπως τις οραματιζόμαστε όλοι.
- β. Στην πολιτική μας βούληση για στήριξη των λιγνιτικών περιοχών.
- γ. Στη διαφοροποίηση των πηγών εισοδήματος και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης σε σχέση με τη ΔΕΗ.
- δ. Στην προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.
- ε. Στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- στ. Στη βελτίωση της ικανότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με την ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσπαθειών για παραγωγή γνώσης αλλά και την ευρύτερη αξιοποίηση της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα της περιοχής.
- ζ. Στην προετοιμασία της περιοχής για τη μετάβαση στη μεταλιγνιτική περίοδο.
- η. Στην κινητοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων και στη δημιουργία αναπτυξιακού κλίματος.

Βασικές παράμετροι του νέου Ε.Α.Π.

- α. Το ποσό που θα διατεθεί στα πλαίσια του προγράμματος, για τα έτη 2012-2016, προεκτιμάται στα **100,00 εκ. Ευρώ**.
- β. Η ΔΕΗ δεν απαλλάσσεται των υποχρεώσεών της σε σχέση με την προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος.
- γ. Η κατανομή των πόρων θα πρέπει να γίνει σε επιλεγμένους στόχους- παρεμβάσεις, που θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά και πολλαπλασιαστικά με τα υφιστάμενα και τα σχεδιαζόμενα προγράμματα – όχι μικρά τεχνικά έργα.
- δ. Στοχευμένη χωροταξική κατανομή των πόρων για συγκεκριμένη κατηγορία έργων π.χ. έργα περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής.
- ε. Διεύρυνση - διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης τόσο στον ενεργειακό όσο και στους άλλους τομείς της οικονομίας και διασύνδεσή της με την μεταλιγνιτική περίοδο.

Βασικές παράμετροι του νέου Ε.Α.Π.

στ. Στήριξη Ειδικών Ομάδων πληθυσμού και ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό του Νομού (π.χ. άτομα με αναπηρίες, παλιννοστούντες), με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Προτείνεται ποσόστωση 3% επί του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

ζ. Στήριξη του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Προτείνεται ποσόστωση 3-5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

Βασικές παράμετροι του νέου Ε.Α.Π.

Τα ανωτέρω, μαζί με τα υποστηρικτικά και οριζόντια μέτρα που θα πρέπει επίσης να προβλέπονται, θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του νέου προγράμματος και θα διαμορφώσουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης που θα δίνει λύσεις και θα προωθεί την τοπική αναπτυξιακή διαδικασία, ενώ παράλληλα θα υπακούει στην λογική και φιλοσοφία θεσμοθέτησης του Ε.Α.Π.

Θα πρέπει επίσης να υπάρχει πρόβλεψη ολοκλήρωσης των έργων που εντάχθηκαν στο προηγούμενο Ε.Α.Π.

Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα σύνταξης του Ε.Α.Π. 2002-2016

Η σύνταξη του Ε.Α.Π. 2012-2016 θα ακολουθήσει τη βασική φιλοσοφία σχεδιασμού «από τη βάση προς τα πάνω», με την ενεργοποίηση του συνόλου της εταιρικής σχέσης του Ν. Κοζάνης.

Πιο συγκεκριμένα:

α. Το Σχέδιο Ε.Α.Π. θα τεθεί υπόψη όλων των Φορέων, εκπροσώπων και πολιτών του Ν. Κοζάνης (www.kozani.gr, www.anko.gr), προκειμένου να ενημερωθούν για το πρόγραμμα και να διατυπώσουν τις απόψεις - προτάσεις τους μέσω του διαδικτύου ή με συμβατικό τρόπο.

Οι προτάσεις θα αφορούν τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη δομή του και θα αξιολογηθούν αρμοδίως.

β. Θα γίνουν συναντήσεις εργασίας με Φορείς και εκπροσώπους τους, όπου θα παρουσιαστεί το Σχέδιο Ε.Α.Π. και θα συζητηθεί εκτενώς.

γ. Θα γίνει συνάντηση εργασίας με την Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας για διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με τα προγράμματα που βρίσκονται σε εξέλιξη ή σχεδιάζονται.

Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα σύνταξης του Ε.Α.Π. 2002-2016

- δ. Θα γίνουν δημοσιεύσεις και συνεντεύξεις στα ΜΜΕ.
- ε. Αφού ολοκληρωθεί το Σχέδιο Ε.Α.Π. θα τεθεί υπόψη του αρμόδιου οργάνου προγραμματισμού για έγκριση.
- στ. Θα ακολουθήσει κατόπιν δημόσια παρουσίαση, έτσι ώστε να ενημερωθεί η εταιρική σχέση του Ν. Κοζάνης για το περιεχόμενο του εγκεκριμένου πλέον Ε.Α.Π.

Με τον τρόπο αυτό θα ενημερωθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι Φορείς και πολίτες, για τη δυνατότητα που έχουν να αξιοποιήσουν το πρόγραμμα, για τις ακριβείς διαδικασίες εφαρμογής κ.λπ.

Παράλληλα με την παραπάνω συμμετοχική διαδικασία, θα προετοιμάζονται το αναγκαίο υποστηρικτικό υλικό, Κανονισμοί, Επιτροπές και τυποποιημένα έντυπα, έτσι ώστε το πρόγραμμα να ξεκινήσει να υλοποιείται αμέσως μετά την έγκρισή του.

Κεντρικός στόχος του προγράμματος

Κεντρικός Στόχος του προγράμματος προτείνεται να είναι «η ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, της απασχόλησης βασισμένης στη γνώση και του ενεργειακού χαρακτήρα της οικονομίας του Νομού Κοζάνης, με ευνοϊκές συνθήκες διαβίωσης».

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

Το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (Ε.Α.Π.) Νομού Κοζάνης είναι ένα σημαντικό χρηματοδοτικό μέσο στη διάθεση της Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Φορέων και τελικά των πολιτών προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τα χρόνια προβλήματα περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής, να ενισχύσουμε τις βασικές υποδομές για την ανάπτυξη, να στηρίξουμε το παραγωγικό περιβάλλον και να ωριμάσουμε τα έργα που θα δώσουν πνοή και ανάπτυξη στο Νομό Κοζάνης.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι τελικά, οι πολιτικές πρωτοβουλίες και τα προγράμματα έχουν την αξία που εμείς προσδίδουμε σ' αυτά και τα καθιστούμε αναπτυξιακά εργαλεία ή όχι.

Θα πρέπει λοιπόν να μετεξελιξουμε το σχεδιασμό και τη στόχευσή μας υπό το πρίσμα των αντικειμενικών συνθηκών της χρηματοοικονομικής κρίσης και της ανάγκης για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κοινωνίας και της οικονομίας, σε συνδυασμό με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Τα ανωτέρω μπορούν να γίνουν πράξη με την τόνωση του παραγωγικού περιβάλλοντος, την ενίσχυση της καινοτομίας και γενικά την ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

1^{ος} Άξονας : Στήριξη του παραγωγικού περιβάλλοντος

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

- Υποδομές αγροτικής ανάπτυξης
(μικρά εγχειοβελτιωτικά έργα, ενεργειακά φυτά, κλπ.).
- Υποδομές στήριξης της επιχειρηματικότητας
(ΒΙΠΕ Κοζάνης, ΒΙΟΠΑ στην ΑΕΒΑΛ, Εκθεσιακό Κέντρο, υποδομές στήριξης της καινοτομίας, μηχανοκίνητος αθλητισμός κλπ.).
- Στήριξη ιδιωτικών επενδύσεων, με τη σύνταξη και εφαρμογή εξειδικευμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος Στήριξης Ιδιωτικών Επενδύσεων.

(Έμφαση στην καινοτομία, στην πράσινη επιχειρηματικότητα, στην πιστοποίηση προϊόντων και υλικών, στην επιτόπου αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής, στη διασύνδεση με τις ανάγκες της ΔΕΗ, στη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, στη δημιουργία τεχνοβλαστού, στα βιοκαύσιμα, στη μετατροπή της γνώσης σε παραγωγική αξία π.χ. μετατροπή της ιδέας - ευρεσιτεχνίας σε επιχείρηση, στο μηχανοκίνητο αθλητισμό κλπ.).

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

1^{ος} Άξονας : Στήριξη του παραγωγικού περιβάλλοντος

- Επιδότηση του μισθολογικού κόστους για νέες θέσεις εργασίας.
- Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας.
- Υποστήριξη, ανάδειξη και προβολή επιχειρήσεων, προϊόντων και επενδυτικών ευκαιριών στο Νομό Κοζάνης.
- Αξιοποίηση νέων χρηματοοικονομικών μηχανισμών.

Σημ. : Η στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων με τη μορφή επιχορήγησης καθώς και η επιδότηση του μισθολογικού κόστους για νέες θέσεις εργασίας, θα γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Ε.Ε. 800/2008.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

2^{ος} Άξονας : Ενίσχυση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός υποδομών εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Εκπαίδευση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ενίσχυση της έρευνας και των νέων τεχνολογιών.
- Πρόγραμμα κινήτρων για προσέλκυση και παραμονή στην περιοχή επιστημονικού δυναμικού (τεχνικό, υγείας κ.λπ.), με μεθοδολογία, διαδικασίες και κριτήρια που θα αποφασιστούν.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

3^{ος} Άξονας : Βελτίωση του περιβάλλοντος (ανθρωπογενούς και φυσικού), της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής συνοχής

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

- Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια και δημοτικά κτίρια και στο δημοτικό φωτισμό.
- Αξιοποίηση του θεσμού της Χρηματοδότησης Από Τρίτους – Χ.Α.Τ., για την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Προστασία, αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.
- Ανάδειξη και αξιοποίηση περιοχών φυσικού κάλλους.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

3^{ος} Άξονας : Βελτίωση του περιβάλλοντος (ανθρωπογενούς και φυσικού), της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής συνοχής

- Βελτίωση και συμπλήρωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.
- Έλεγχος και λήψη μέτρων για βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του πόσιμου νερού.
- Στήριξη του ερασιτεχνικού αθλητισμού.
- Στήριξη των μετεγκαταστάσεων οικισμών (Ποντοκώμη, Μαυροπηγή, Κλείτος, Κόμανος και όποιος άλλος αποφασισθεί).
- Εφαρμογή προγράμματος κοινωνικής εργασίας.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

4^{ος} Άξονας : Στήριξη και ανάδειξη του πολιτισμού και του τουρισμού

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

- Ενίσχυση πολιτιστικών θεσμών και θεσμοθετημένων πολιτιστικών δραστηριοτήτων – Στήριξη της πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Ανάδειξη και αξιοποίηση ιστορικών, αρχιτεκτονικών και αξιόλογων μνημείων.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

5^{ος} Άξονας : Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης για τη μεταλιγνιτική περίοδο

Το παραπάνω Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης βρίσκεται στη φάση έναρξης και αφορά στον ενεργειακό άξονα Κοζάνης – Πτολεμαΐδας – Αμυνταίου – Φλώρινας.

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

α. Περιβαλλοντική προστασία – αποκατάσταση και ποιότητα ζωής.

β. Ενίσχυση και διαφοροποίηση της επιχειρηματικότητας.

β.1 Σε σχέση με τις δραστηριότητες της ΔΕΗ και το μελλοντικό στόχο για την περιοχή, ως ενεργειακού κέντρου της χώρας.

β.2 Σε σχέση με την παροχή εξυπηρετήσεων από τη ΔΕΗ, για τη διαφοροποίηση προς νέους τομείς και ειδικεύσεις.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

5^{ος} Άξονας : Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης για τη μεταλιγνιτική περίοδο

- β.3 Σε σχέση με την ανάπτυξη εξωστρεφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που βασίζονται στη γνώση, στην έρευνα, στην καινοτομία, στη σύγχρονη τεχνολογία και στην αξιοποίηση των φυσικών διαθέσιμων της περιοχής.
- β.4 Σε σχέση με την ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Δυτικής Μακεδονίας, με αξιοποίηση της γεωγραφικής της θέσης.
- γ. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- δ. Συνεχής ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των πολιτών.
- ε. Τεχνική στήριξη – εφαρμογή.

Ενδεικτικοί Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα του Ε.Α.Π. 2012-2016

6^{ος} Άξονας : Ωρίμανση του αναπτυξιακού σχεδιασμού - Τεχνική υποστήριξη και δημοσιοποίηση

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται :

- Μελέτες και υπηρεσίες
- Στήριξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος.
- Προβολή και δημοσιοποίηση του προγράμματος.

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου Ε.Α.Π.

- α. Η συγκέντρωση των πόρων σε μεγάλα έργα/δράσεις/ενέργειες, με στόχο τη δημιουργία ορατού αναπτυξιακού αποτελέσματος. Ο προσδιορισμός ενός ελάχιστου προϋπολογισμού έργου προς ένταξη (π.χ. 200.000 € ανά έργο) θα πρέπει να μας απασχολήσει κατά τη σύνταξη του νέου Ε.Α.Π.
- β. Η έμφαση στα διαδημοτικά έργα.
- γ. Η λειτουργική ολοκλήρωση των έργων που δεν θα ολοκληρωθούν κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο του ΕΑΠ 2007-2011.
- δ. Η αναγκαία προσαρμογή στο νέο αυτοδιοικητικό χάρτη καθώς και στη δομή της νέας Αυτοδιοίκησης και της Δημόσιας Διοίκησης, όπως προέκυψε από το Πρόγραμμα «Καλλικράτης».
- ε. Η δημιουργία γνώσης και η απόκτηση της αναγκαίας τεχνογνωσίας για την ενδογενή υποστήριξη της πράσινης ανάπτυξης και των επενδύσεων στην πράσινη οικονομία, προς όφελος της περιοχής και της τοπικής επιχειρηματικότητας.

Διαδικασία διαβούλευσης

Επί του παραπάνω κειμένου οι εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης, των φορέων και οι πολίτες μπορούν να διατυπώσουν εγγράφως τις απόψεις τους **μέχρι τις 31/12/2010**

- στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Ν.Α.) Κοζάνης / Δνση Προγραμματισμού / Γραφείο Τέλους Λιγνίτη και
- στην Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. - ANKO